

**ŽYMIŲ ŽMONIŲ, ISTORINIŲ DATŲ, ĮVYKIŲ ĮAMŽINIMO IR GATVIŲ PAVADINIMŲ
SUTEIKIMO KOMISIJOS POSĖDŽIO
PROTOKOLAS**

2018 m. kovo 28 d. Nr. (20.4.)-TAR1- 50
Klaipėda

Posėdis įvyko 2018 m. kovo 21 d. 14.00 val.

Posėdžio pirmininkas Vytautas Čepas, Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos narys, Žymių žmonių, istorinių datų, įvykių įamžinimo ir gatvių pavadinimų suteikimo komisijos pirmininkas

Posėdžio sekretorė Raimonda Mažonienė, Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos Ugdymo ir kultūros departamento Kultūros skyriaus vyr. specialistė

Dalyvavo (6 nariai iš 9):

1. dr. Vytautas Čepas, Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos narys, Žymių žmonių, istorinių datų, įvykių įamžinimo ir gatvių pavadinimų suteikimo komisijos pirmininkas;
2. Birutė Radavičienė, Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos Dokumentacijos valdymo skyriaus vyr. specialistė;
3. prof. dr. Daiva Kšanienė, Klaipėdos universiteto profesorė emeritė;
4. Eugenija Krasauskienė, VĮ Registrų centro Klaipėdos filialo direktoriaus pavaduotoja registru;
5. Nijolė Laužikienė, Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos Ugdymo ir kultūros departamento direktorė;
6. prof. dr. Vygantas Vareikis, Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos narys, Klaipėdos universiteto Baltijos regiono istorijos ir archeologijos instituto vyriausiasis mokslo darbuotojas.

Posėdžio dalyviai:

1. Vladimir Razarionov, Iniciatyvinės grupės Konstantinui Sarsanijai atminti, vadovas.

DARBOTVARKĖ:

1. **Dėl informacinėje lentoje Rudolfui Valsonokui atminti nurodytos klaidingos informacijos.**
2. **Dėl Salomėjos Nėries gatvės pavadinimo klaidingo užrašo.**
3. **Dėl vietos paskyrimo Konstantinui Sarsanijai garbės atminimo lentai.**
4. **Dėl prof. Stasio Vaitekūno atminimo įamžinimo.**
5. **Dėl Lietuvos partizanų vado Adolfo Ramanausko – Vanago atminimo lentos.**
6. **Dėl Imanuelio Kanto vardo suteikimo Klaipėdos miesto savivaldybės viešajai bibliotekai.**
7. **Einamieji klausimai.**

Posėdžio medžiaga:

1. Dr. Vasilijaus Safronovo 2018-01-12 raštas „Dėl informacinės lentos Rudolfui Valsonokui“, 1 lapas;
2. Dr. Vasilijaus Safronovo 2018-03-13 raštas „Dėl informacinės lentos ant pastato Liepų g.3“, 3 lapai.
3. Iniciatyvinės grupės vadovo Vladimir Razarionov prašymas „Dėl vietos paskyrimo garbės atminimo lentai“, 2018-01-19, 1 lapas;

4. Dr. Vasilijaus Safronovo 2018-01-12 raštas „Dėl Salomėjos Nėries gatvės pavadinimo“ ir fotografijos, 2 lapai;

5. Klaipėdos universiteto 2018-01-31 raštas Nr.4-329 „Dėl profesoriaus Stasio Vaitekūno atminimo įamžinimo“ ir galimi atminimo lentos tekstai, 2 lapai;

6. Klaipėdos universiteto senato 2018-01-31 raštas Nr.4-330 „Dėl profesoriaus Stasio Vaitekūno atminimo įamžinimo“, 1 lapas;

7. Auksutės Ramanauskaitės - Skokauskienės 2018-02-08 prašymas „Dėl atminimo lentos prie buvusio Klaipėdos pedagoginio instituto pastato“ ir informacinė medžiaga apie Lietuvos partizanų vadą, Lietuvos laisvės kovos sąjūdžio (LLKS) gynybos pajėgų vado, dimisijos brigados generolą Adolfą Ramanauską –Vanagą, 20 lapų.

8. Inicijatyvinės grupės 2018-02-20 kreipimasis „Dėl Immanuelio Kanto vardo suteikimo Klaipėdos miesto savivaldybės viešajai bibliotekai“, 5 lapai.

1. SVARSTYTA. Dėl informacinėje lentoje Rudolfui Valsonokui atminti nurodytos klaidingos informacijos.

V. Vareikis papasakojo, kad dr. V. Safronovo rašte informuojama apie padarytą klaidą: Rudolfo Valsonoko atminimo lentelė pakabinta ne ant to namo, kur jį gyveno. Informacinėje lentoje teigiama, kad Liepų g. 3 name R. Valsonokas gyveno 1935-1939 m. Tačiau, vietoj namo Liepų g. 3, atminimo lentelė turėtų būti pakabinta ant namo Liepų g. 28. Namo numeriai neatitinka istorinės tiesos todėl, kad 1934-1935 m. buvo keičiami gatvių pavadinimai ir namų numeracija: pernumeruoti visi pastatai buvusiose Aleksandro ir pailgintoje Aleksandro (Otto Bottcherio) gatvėse, kurios buvo sujungtos į vieną Prezidento Smetonos alėją. Šiandieninis Liepų g. 28 namas yra blokuotas namas, kuris 1935 m po pastatų pernumeravimo, įgijo 2 numerius: 25 ir 27. Šiame Liepų g. 28 name R. Valsonokas gyveno nuo 1935 m., o vėliausiai nuo 1931 m. Liepų g. 3 pastate gyveno šio pastato savininkas verslininkas Nathanas Nafthalis, su kuriuo R. Valsonokas artimai bendravo. Kad R. Valsonokas būtų pas jį gyvenęs – duomenų nėra.

V. Vareikis papasakojo apie Nathaną Nafthalį – žymų medienos pramoninką, verslininką, Portugalijos garbės konsulą Klaipėdoje, kuris Liepų g. name gyveno 1926-1939 m. Vėliau jis išvyko į Lietuvą. Jo šeimą pražudė Holokaustas: nors ištvėrė Kauno getą, 1945 m. Nathanas su sūnumis Alfredu ir Manfredu žuvo Dachau koncentracijos stovykloje.

V. Vareikis pažymėjo, kad Rytų Europos žydų kultūros ir istorijos tyrimų centro užsakymu 2017 m. parengtoje Klaipėdos žydų paveldą pristatančioje mobilioje programoje pateikta informacija ne tik apie Rudolfą Valsonoką, bet ir apie Nathaną Nafthalį, pažymėti abu namai: Liepų g. 28 ir Liepų g.3.

NUTARTA:

1. Rekomenduoti Klaipėdos miesto savivaldybės administracijai perkelti Rudolfo Valsonoko atminimo lentą nuo namo Liepų g. 3 ant namo Liepų g. 28. Atminimo lentoje patikslinti informaciją, kad Liepų g. 28 name Rudolfas Valsonokas gyveno 1931 -1939 m. Atminimo lentą perkelti Klaipėdos miesto savivaldybės lėšomis.

2. Pritarti Nathano Nafthalio, buvusio žymaus medienos pramoninko, verslininko, Portugalijos garbės konsulo Klaipėdoje atminimo įamžinimui. Rekomenduoti Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos Kultūros skyriui rengti miesto tarybos sprendimą dėl N. Nafthalio atminimo įamžinimo.

3. Rekomenduoti pakabinti ant namo Liepų g. 3 Nathanui Nafthalio atminimo lentą. Atminimo lentą pagaminti Klaipėdos miesto savivaldybės lėšomis.

4. dr. Vasilijui Safronovui pateikti Nathano Nafthalio atminimo lentos tekstą kitam Žymių žmonių, istorinių datų, įvykių įamžinimo ir gatvių pavadinimų suteikimo komisijos posėdžiui.

Nutarimas priimtas bendru sutarimu.

2. SVARSTYTA. Dėl Salomėjos Nėries gatvės pavadinimo klaidingo užrašo.

V. Čepas ir V. Vareikis informavo, kad klaida ištaisyta. V. Safronovas kreipėsi į Miesto ūkio departamentą. Gatvės pavadinimo lentelė pagaminusi firma ištaisė klaidą, buvo uždėtas taškas ant gatvės pavadinimo lentelės (prie namo pagal dr. V. Safronovo pateiktą nuotrauką). Gatvė dabar vadinasi „S. Nėries gatvė“.

NUTARTA. Informacija išklaudyta.

3. SVARSTYTA. Dėl vietos paskyrimo Konstantinui Sarsanijai garbės atminimo lentai.

V. Čepas informavo, kad gautas prašymas įamžinti žymaus futbolo trenerio Konstantino Sarsanijos atminimą.

V. Razarionov trumpai pristatė K. Sarsanijos nuopelnus Klaipėdai ir Lietuvai. Pažymėjo jo nuopelnus futbolo klubui „Atlantas“ ir jaunųjų klaipėdiečių futbolininkų ugdymui. Atminimo lentelė būtų pakabinta „Žalgirio“ futbolo stadione. K. Sarsanija gimė 1968 m. birželio mėn., mirė - 2017 m. spalio mėn. Atminimo lenta būtų pagaminta iniciatyvinės grupės lėšomis.

N. Laužikienė paklausė, ar yra futbolo klubo „Atlantas“ pritarimas raštu?

V. Razarionov patikino, kad gaus futbolo klubo „Atlantas“ pritarimą. Iki šiol buvo gautas žodinis LR Futbolo federacijos pirmininko pritarimas dėl rengiamo K. Sarsanijos atminimo įamžinimo.

V. Čepas informavo V. Razarionov, kad Komisija svarsto ir teikia pasiūlymus dėl pačio įamžinimo fakto bei derina atminimo lentos tekstą. Pasiūlė kitam posėdžiui pateikti atminimo lentos tekstą.

NUTARTA:

1. Pritarti Konstantino Sarsanijos, buvusio ilgamečio Klaipėdos futbolo klubo „Atlantas“ trenerio atminimo įamžinimui, pagaminant atminimo lentą iniciatyvinės grupės lėšomis. Rekomenduoti Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos Kultūros skyriui rengti miesto tarybos sprendimą dėl K. Sarsanijos atminimo įamžinimo.

2. Rekomenduoti iniciatyvinės grupės vadovui V. Razarionov:

2.1. gauti Klaipėdos futbolo klubo „Atlantas“ pritarimą raštu dėl buvusio ilgamečio trenerio Konstantino Sarsanijos atminimo įamžinimo;

2.2. pateikti Konstantino Sarsanijos atminimo lentos tekstą kitam Žymių žmonių, istorinių datų, įvykių įamžinimo ir gatvių pavadinimų suteikimo komisijos posėdžiui.

Nutarimas priimtas bendru sutarimu.

4. SVARSTYTA. Dėl prof. Stasio Vaitekūno atminimo įamžinimo.

V. Vareikis pristatė Klaipėdos universiteto ir Klaipėdos universiteto senato prašymą leisti įamžinti prof. Stasio Vaitekūno, buvusio ilgamečio Klaipėdos universiteto (toliau - KU) rektoriaus atminimo įamžinimą, pagaminant atminimo lentą savivaldybės lėšomis ir pakabinti ant vieno iš KU pastatų, pvz. ant Rektorato pastato.

Komisijos nariai svarstė galimas atminimo lentos vietas ir KU pasiūlytus atminimo lentos tekstus.

NUTARTA:

1. Pritarti prof. habil. dr. Stasio Vaitekūno, buvusio Klaipėdos universiteto rektoriaus atminimo įamžinimui, pagaminant atminimo lentą Klaipėdos miesto savivaldybės lėšomis. Rekomenduoti Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos Kultūros skyriui rengti miesto tarybos sprendimą dėl St. Vaitekūno atminimo įamžinimo.

2. Pritarti tokiam atminimo lentos tekstui:

*„Šiame pastate dirbo prof. habil. dr. Stasys Vaitekūnas.
1993-2002 m. Klaipėdos universiteto rektorius“*

Nutarimas priimtas bendru sutarimu.

5. SVARSTYTA. Dėl Lietuvos partizanų vado Adolfo Ramanausko – Vanago atminimo lentos.

V. Čepas pristatė Ramanauskaitės – Skokauskienės Auksutės prašymą Klaipėdos miesto savivaldybės merui įamžinti Lietuvos partizanų vado Adolfo Ramanausko – Vanago atminimą, pakabinant atminimo lentą ant buvusio Klaipėdos pedagoginio instituto pastato, kadangi 1937-1939 m. šiame pastate A. Ramanauskas mokėsi Klaipėdos pedagoginiame institute.

N. Laužikienė priminė, kad Seimas šiuos metus paskelbė Adolfo Ramanausko - Vanago metais, todėl būtų gerai atminimo lentą pakabinti šiais metais.

NUTARTA:

1. Pritarti Adolfo Ramanausko – Vanago, Lietuvos partizanų vado, Lietuvos laisvės kovos sąjūdžio gynybos pajėgų vado, dimisijos brigados generolo atminimo įamžinimui, pakabinat atminimo lentą ant buvusio Klaipėdos pedagoginio instituto pastato (S. Neries g. 5). Atminimo lentą pagaminti Klaipėdos miesto savivaldybės lėšomis. Rekomenduoti Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos Kultūros skyriui rengti miesto tarybos sprendimą dėl A. Ramanausko - Vanago atminimo įamžinimo.
2. Įpareigoti V. Vareikį parengti Adolfo Ramanausko – Vanago atminimo lentos tekstą.
3. Rekomenduoti Klaipėdos miesto savivaldybės administracijai pagamintą A. Ramanausko – Vanago atminimo lentą atidengti 2018-09-01, kadangi A. Ramanauskas – Vanagas buvo mokytojas.

Nutarimas priimtas balsuojant: 6 UŽ.

6. SVARSTYTA. Dėl Imanuelio Kanto vardo suteikimo Klaipėdos miesto savivaldybės viešajai bibliotekai.

E. Kaveckienė pristatė iniciatyvinės grupės prašymą suteikti Klaipėdos miesto savivaldybės viešajai bibliotekai (toliau – Biblioteka) Imanuelio Kanto vardą. Papasakojo, kad sprendimas suteikti Bibliotekai I. Kanto vardą, kuris yra pasaulinės reikšmės mąstytojas, vokiečių klasikinės filosofijos pradininkas, kilo todėl, kad tai yra iškiliausia asmenybė, kurio giminės šaknys yra Klaipėdoje ir Klaipėdos krašte. Nuo XVII a. Klaipėdoje gyveno trys I. Kanto šeimos kartos: prosenelis, tėvas ir dėdės. Suteikus Bibliotekai I. Kanto vardą, Turgaus g. 8, ketinama įkurti filosofinės minties centras, kuriame būtų kaupiama filosofinė literatūra ir duomenų bazė visais aspektais ir su moderniomis technologijomis, edukacijos centras, toliau vykdoma šeimų geneologinių tyrimų kryptis, organizuojamos konferencijos, seminarai.

N. Laužikienė paklausė, ar buvo svarstomi kiti vardai?

E. Koveckienė atsakė, kad nebuvo svarstyti kiti vardai, nes mintis suteikti bibliotekai I. Kanto vardą vienu metu kilo keliems žmonėms ir šis vardas geriausiai atspindi Bibliotekos misiją ir patvirtintus strateginius tikslus bei uždavinius.

D. Kšanienė pažymėjo, kad ji labai pritarianti šio vardo suteikimui, nes tuomet Biblioteka taptų nauju turizmo traukos centru. Priminė, kad pažymėjus karalienės Luizės vardą Klaipėdoje, įvyko proveržis turizmo srityje. Pastebėjo, kad I. Kanto šeimyninių šaknų pažymėjimas Klaipėdoje, įtrauktų miestą į naujus turizmo maršrutus pasaulyje.

V. Čepas informavo, kad jis sulaukęs pasiūlymų iš visuomenės suteikti Bibliotekai žymių lietuvių kilmės visuomenės veikėjų vardus: Salio Šemerio, Enzio Jagomasto, Zigmo Šėniaus ar Vydūno. Pastebėjo, kad dar ne visi žymūs žmonės, susiję su Klaipėda, yra pagerbti, pvz. H. Šlymanas.

D. Kšanienė pasiūlė prieplaukai suteikti H. Šlymano vardą.

V. Vareikis pritarė I. Kanto vardo suteikimui, akcentuodamas, kad Bibliotekai, turint tokio žymaus filosofo vardą, privalu turėti ir atitinkamą infrastruktūrą.

N. Laužikienė pastebėjo, kad tai yra rimtas įsipareigojimas Bibliotekai, nes I. Kanto vardas suteikia didelę atsakomybę, formuoja naują strateginę kryptį ir atvirą diskusijų erdvę.

NUTARTA:

1. Pritarti Inicijatyvinės grupės prašymui suteikti Imanuelio Kanto vardą Klaipėdos miesto savivaldybės viešajai bibliotekai. Rekomenduoti Kultūros skyriui rengti miesto savivaldybės tarybos sprendimo projektą.

Nutarimas priimtas balsuojant: 6 UŽ.

7. SVARSTYTA. Einamieji klausimai.

N. Laužikienė priminė, kad H. Manto gatvės pavadinimas yra neteisingai užrašytas. Pasiūlė Komisijai svarstyti klausimą, kad gatvė būtų rašoma pilnu pavadinimu „Herkaus Manto gatvė

V. Čepas priminė, kad Komisija prieš kelis metus jau svarstė šitą klausimą.

Komisijos nariai diskutavo, kad neaišku, koks Herkaus Manto vardas yra tikras – gal Heinrichas Montė? Taip pat buvo prisiminta, kad keičiant gatvės pavadinimą, bus didelės išlaidos toje gatvėje registruotiems juridiniams subjektams ir gyventojams, nes kartą jau buvo gautas skundas, kuriame buvo įvardinti dideli nuostoliai, kuriuos patirtų organizacija ir kt.

V. Čepas pasiūlė klausimą svarstyti kitame Komisijos posėdyje, atsakinga N. Laužikienė.

NUTARTA. Kitame posėdyje svarstyti klausimą dėl H. Manto gatvės pavadinimo. Atsakinga N. Laužikienė.

Nutarimas priimtas bendru sutarimu.

Posėdis baigėsi 15 val.

Posėdžio pirmininkas

Vytautas Čepas

Posėdžio sekretorė

Raimonda Mažonienė